

Einde van Radio PI4AA

In de VR-vergadering van 22 april 2023 is besloten tot het formeel beëindigen van de reguliere nieuwsuitzendingen van PI4AA. Er waren al geen uitzendingen meer sinds 1 jan 2022, omdat de oude kartrekkers geen nieuwe crew voor opvolging kon vinden. Dat is dus het einde van een tijdperk.

Als motivering werd o.a. aangehaald (citaat) "Voor de nieuwsgaring is PI4AA allang ingehaald door websites zoals die van de VERON, inclusief de prima nieuwsbrieven." Eigenlijk best jammer. Zo moeten we de wekelijkse belangrijke info zelf opzoeken en lezen op een scherm in plaats van dat het door PI4AA door je luidspreker ten gehore wordt gebracht. Je kan je afvragen hoe en waarom het na ruim 90 jaar nu zover gekomen is?

Historie

Maar eerst een stuk geschiedenis. Het verenigingsstation komt voor het eerst in de lucht in mei 1929. De aanleiding was dat in jaar voor het eerst zendmachtigingen aan particulieren werden verleend. Men bouwde een compleet zendstation in de Scheveningse Radio-Salonbeurs die van 16 tot 26 mei 1929 plaatsvond in het Kurhaus te Scheveningen. De uitzendingen vonden plaats in de 40m-band onder de roepnaam PA0AA.

Na de oorlog zijn de uitzendingen van PA0AA in 1947 door de VERON hervat. Er kwam in 1949 een 'fraaie drietrapszender voor telegrafie en amplitude gemoduleerde telefonie' geschikt voor de 80m-band. Een geschenk van Philips. De zender (dus PA0AA) ging van de ene naar de andere amateur. In 1960 komt er voorlopig een einde aan alle uitzendingen van PA0AA, want de zender ging kapot.

In 1962 krijgt de VERON toestemming om PA0AA op te stellen in de toren van Sikkens Lakfabrieken N.V. te Sassenheim. Piet van Weerlee PA0YZ wordt de operator. PA0AA kreeg van het Departement van Defensie een zender met bijbehorende ontvangers in bruikleen.

Op 16 november 1962 kwam PA0AA voor het eerst in de lucht met de nieuwe apparatuur. Na een paar jaar wordt deze apparatuur voor een symbolisch bedrag door de VERON overgenomen.

Naast de morsecursus worden nu ook verenigingsmededelingen en andere berichten op radiogebied uitgezonden. De uitzendingen werden terloops uitgebreid naar de 160 meter, 2m en 70cm-band.

Met ingang van 21 juni 1985 moesten de roepletters PA0AA om administratieve redenen vervangen worden door PI4AA. In 1986 neemt Piet van Weerlee PA0YZ afscheid als operator. Hij werd opgevolgd door Cees Gozeling PA0DER.

Op 1 juli 1997 geeft PA0DER de leiding van PI4AA over aan de afdeling Amersfoort, met als first operator Evert Beitler PA3AYQ. De uitzendingen blijven aanvankelijk plaatsvinden vanuit Sassenheim. Ze werden nu echter wekelijks vanuit Leusden aangeleverd.

Op 12 december 1997 vindt de laatste uitzending vanuit Sassenheim plaats. Vanaf 19 december 1997 kwamen elke week de signalen van PI4AA vanuit de nieuwe locatie in Leusden. De aankondiging van het programma werd Radio AA genoemd.

In Leusden was een locatie gevonden in een gebouw waar ook de opslag van de Kringloop in was gevestigd. Het was een locatie waar de crew 24 uur per dag terecht kon, met eigen ingang. Bovendien lag het aan de rand van een industrieterrein met weilanden achter het gebouw. Een ideale plaats om daar PI4AA op te bouwen.

Koos Sportel PA3BJV had de technische leiding over het zendstation, en zorgde met vele amateurs uit Amersfoort en omgeving dat er een compleet station en antennes werden opgebouwd. De opbouw in de studio werd verzorgd door Hans Moorhoff PA0HML, die voor zijn pensioen jaren gewerkt had bij de NOS.

Carl PE1RDT en Evert PA3AYQ in studio1998

Hans PA0HML en Evert PA3AYQ voor verslag DvdRA 2001

Er werd een spreekruimte gemaakt, afgedicht met glaswol, en de bekende eierschalen. Zo werd een bijna reflectievrije weergave bereikt bij het inspreken van de teksten. Er werd ook een regeltafelte beschikbaar gesteld, maar alras bleek dat problemen te geven met HF-inspraak tijdens de uitzending.

Hans PA0HML wist via de NOS een oude regeltafel te krijgen die symmetrisch was opgebouwd. Zo kon alles wat laagfrequent was symmetrisch worden opgebouwd. Hans heeft er maanden aan gewerkt, maar toen het in gebruik werd genomen was er geen enkele inspraak meer.

Doordat de ruimte altijd beschikbaar was, kon er op elk gewenst tijdstip gebruik van worden gemaakt om nieuws te verzamelen in te spreken, interviews te maken, monteren en programma's uit te zenden.

Voor de nieuwsgaring werden er veel interviews gemaakt. Personen werden uitgenodigd of via een telefoon 'vork' werden er opnamen gemaakt. Gerard PA1AT was een vaste correspondent aan de andere kant van PA-land, en ook anderen leverden vaak vele nieuwtjes.

De locatie in Leusden werd niet alleen gebruikt voor het wekelijkse PI4AA Radio AA-programma. Er werden ook een lange tijd programma's in het Engels gemaakt, en op vaste tijdstippen in de 20m-band uitgezonden. Propaganda voor de activiteiten die vanuit PA-land plaatsvonden. Bovendien werden er herhalingen van Radio AA ook op andere weekdagen uitgezonden op meerdere frequenties. De ruimte werd ook gebruikt voor bijeenkomsten van o.a. de VERON PR-commissie.

De VERON-bibliotheek had tevens een plaats gevonden in het gebouw. De bibliotheekcommissie die de boeken of tijdschriften uitleende of kopieën daarvan op aanvraag verzonden. Er was bijna elke dag wel wat te doen.

Experimenten zijn er ook geweest. Tegelijkertijd met de reguliere PI4AA-uitzending werden er morsebulletins mee uitgezonden, en regelmatig waren er RTTY-bulletins. Er zijn testuitzendingen geweest in de DRM-mode. Helaas zijn deze gestopt omdat Hans PA0HML die zich daar uitvoering mee bezig hield geheel onverwacht kwam te overlijden. Een groot verlies.

In Leusden moest de locatie van PI4AA in mei 2006 worden verlaten vanwege nieuwbouw op die plaats. De laatste uitzending vanuit Leusden was op 27 maart 2006. De VERON-bibliotheek werd hierna niet meer voortgezet en ontbonden. Veel literatuur ging naar het Jan Corver-museum in Budel.

Vanaf 16 november 2006 bracht een groep van de afdeling Eindhoven PI4AA weer in de lucht, maar nu eens in de maand onder leiding van Jorg Lavrijssen PA8JRG. Daar vond de laatste uitzending plaats op 12 december 2013.

PI4AA ging vervolgens naar Hilversum met als first operator Dennis Bosheck PE1NOB. Op vrijdag 2 mei 2014 werd de eerste uitzending vanuit Hilversum gebracht. De crew van Radio club 't Gooi (RCG) verzorgde daarna de maandelijkse uitzendingen van PI4AMF.

In december 2021 was de allerlaatste uitzending van PI4AA. Men ging niet meer verder, want van de begin-crew waren er nog maar drie leden over. Daarna is PI4AA niet meer met nieuwsuitzendingen in de ether gekomen.

Hulde aan alle vrijwilligers die zich als crewleden of op andere wijze hebben ingespannen voor PI4AA. Hoewel het zo eenvoudig lijkt was het dat niet. Er moest toch echt wel wat gedaan worden.

Bij Sassenheim en Leusden was er een eigen locatie van waaruit de uitzendingen plaatsvonden. Niet alleen de zenders heb je dan nodig, maar ook een antenepark en een studio. Verder

De eerste crew van PA0AA

Interview met PA0GJH, Amateur van het Jaar 2003

Crew PI4AA Eindhoven dec 2006

Laatste uitzending uit Hilversum op 3 december 2021

heb je crewleden nodig voor de techniek, een redactie die voor de info zorgen en inspreken zorgt, crewleden die het monteerden en ten slotte een redacteur die het programma samenstelde.

Door al die uitzendingen kwam een schat aan informatie en kennis beschikbaar in geluidsfragmenten. Vele interviews en uiteenzettingen over allerlei onderwerpen door gerespecteerde en deskundige radioamateurs zijn er geweest. De meesten zijn nog steeds beschikbaar in het PI4AA-archief.

Verslagen en toespraken tijdens de vele VerenigingsRaden, soms live uitgezonden(!). De toespraken tijdens de Dag voor de RadioAmateur, inclusief interviews met de Amateurs van het Jaar, en niet te vergeten de vele onvergetelijke consideranses van Klaas PA0KLS. Maar ook reportages en nieuwtjes vanuit de DvdRA. Nieuwjaarstoespraken van onze (oude) voorzitters: PA3ADR, PA0AJE, PA7F, PA2DW, PA3AGF (nu PA0AGF).

Van mede-amateurs kwamen soms de meest bizarre onderwerpen: de gevolgen van bliksemingslag bij PA1AT, CW mobiel vanuit een rijdende auto, stralingsonderzoek. Ja, 25 jaar geleden toen ook al over het eerste gebruik van zonnepanelen met hun storing (!). De wekelijkse columns in het begin van deze eeuw van Hilde PA3EKW en Carl PE1RDT zijn unieke documenten en nog steeds actueel.

In de vele uitzendingen van PI4AA was ook veel kennisoverdracht verweven. Verschillende technische onderwerpen die uitvoerig besproken en toegelicht werden met o.a. Dick Rollema PA0SE (over wie elders in dit blad meer).

Onderwerpen als uitbreiding N-machtiging, digitale modes, gebruik van een microfoon in het mobiel, computergebruik voor de radio-amateur en nog veel meer. Je werd op de hoogte gehouden via PI4AA. Bovendien: de vele afdelingen die zich met hun activiteiten konden presenteren via PI4AA. Men kon ook meedoen met een maandelijks prijsvraag.

Hoe belangrijk zijn al deze uitzendingen en de gedeelde kennis geweest voor de amateurs of voor de belangstellende luisteramateurs? De vraag is ook wat we met dit historisch geluids materiaal nog kunnen doen?

Is er wel behoefte aan nieuws en technische info bij de radio-amateur? Als je nieuws wilt brengen moet je dat tenminste wekelijks doen om het actueel te houden. Gezien de response

zou je kunnen concluderen dat er weinig belangstelling voor is. Echter de radioamateurs geven alleen response als er iets verkeerd gaat...

Het gebruik van de stem, luidspreker en microfoon is sinds de komst van de digitale modes sterk afgenomen. Er zijn nog radioamateurs die wekelijks het sociale aspect van onze radiohobby en de kennisoverdracht zelf in leven houden door radorondes te houden in phone, waarin men eigen lokale en algemene informatie geeft over de radio-experimenten. Daar hoor je nog wat amateurnieuwtjes. Maar hoelang houdt dat nog stand?

De 15.000 luidsprekers van de Nederlandse radioamateurs zullen echter geen radionieuws van de Verenigingszender van onze eigen VERON meer weergeven. Op 22 april 2023 werd namelijk in de algemene ledenvergadering het voorstel van de afdeling Groningen om via de verenigingszender PI4AA de reguliere nieuwsuitzendingen formeel te beëindigen aangenomen. Het einde van de Radio PI4AA-periode. ■

Er zijn veel activiteiten, vraaggesprekken, interviews, verslagen, toespraken, technisch onderwerpen die juist alleen via de menselijke stem goed over te brengen zijn, en wat voor de radioamateur van veel waarde kan zijn. Denk aan de populariteit van de podcast. Het zou voor de serieuze zendamateur een goede aanvulling zijn dat deze wekelijks weer door de luidsprekers worden weergegeven, zodat je weet wat er allemaal speelt in onze amateurwereld. Je hoeft dan niet alles zelf op te zoeken via internet en te lezen via een beeldscherm of in miniletters op je mobiel. Bovendien blijf je op de hoogte van alle activiteiten en ontwikkelingen.

Wij radiozendamateurs hebben eigen radioapparatuur en radiofrequenties waarmee we onze hobby bedrijven. Dat is een groot voordeel ten opzichte van andere vrijetijdsbestedingen. We kunnen onze eigen infrastructuur gebruiken om onze activiteiten, informatie, kennis, vragen en nieuwtjes in verstaanbare taal wekelijks over te brengen op vaste frequenties. Als we dat willen dan is het probleem echt niet wie wil dat gaan doen maar hoe kunnen we het als VERON stimuleren en faciliteren? Daar zijn tegenwoordig heel veel mogelijkheden voor en ideeën zijn er te over. Of laten we het liever over aan anderen?

PR-vergadering in studio Leusden

De studio in Leusden in 2005

